

Lateralnim kanalom fekalije će plivati do dalnjega

Autor/ica [Ivana Vrančić](#)

Objavljeno: 4 kolovoza, 2020



Svakoga ljeta, unatrag nekoliko desetljeća, mještani sinjskih naselja Brnaze i Turjaci te triljskih Košuta susreću se s istim problemom – nepodnošljivim, neugodnim mirisima iz Prvog/Desnog lateralnog kanala koji protječe Sinjskim poljem, ispod njihovih naselja. Taj miris će, prema svemu sudeći, biti prisiljeni trpjeti još najmanje tri godine, odnosno do završetka projekta Aglomeracija Sinj, čija realizacija već 'debelo' kasni.

Riječ je o kanalu kojim teku fekalne vode iz mehaničkog Pročistača otpadnih voda Sinj, koji se nalazi u Brnazama, ispod zaseoka Šabići. Kada se krenulo u ovaj projekt, planirano je da će se pročistač u vrlo kratkom vremenu nadograditi do stupnja biološkog i kemijskog pročišćavanja. No, to se do dan-danas nije dogodilo, tako da sadržaj koji dolazi na pročistač obrađuju samo krupna i fina sita te se odvajaju pijesak i masti. Sve ostalo, biološki i kemijski neobrađeno, ispušta se u otvoreni Prvi/Desni lateralni kanal.



Spomenuti kanal tako je recipijent kanalizacije na koju je priključeno oko 8 tisuća stanovnika Sinja i na koji se dnevno doveze još od 5 do 15 cisterni s fekalijama iz septičkih jama iz čak dva grada i tri općine na području Cetinske krajine (Sinj, Trilj, Hrvace, Otok i Dicmo) s ukupno oko 46.000 stanovnika.

Prema riječima direktora komunalnog poduzeća 'Vodovod i odvodnja Cetinske krajine' **Milana Smolje**, dnevni protok vode kroz pročistač je 1.207,64 metra kubna (po satu 50,32 metra kubna). Zbirni protok vode za 2019. godinu bio je 440.788 metara kubnih (usporedbe radi, Modro jezero u Imotskom sredinom prosinca prošle godine akumuliralo je 470.000 metara kubnih vode).

Taj nepročišćeni sadržaj predstavlja prijetnju za zdravlje desetak tisuća stanovnika Brnaza, Turjaka i Košuta, kao i poljoprivrednika koji uz kanal imaju poljoprivredne površine, ali i izletnici. Trenutna situacija na kanalu je takva da su se na površini vode stvorile naslage, debela 'kora', zbog kojih voda izgleda kao stajačica.

Smoljo ističe da čišćenje kanala od mulja, raslinja i smeća nije obveza, a ni djelatnost ove komunalne tvrtke, već Hrvatskih voda, što su nam Hrvatske vode u dopisu i potvrdile.

Suprotno tvrdnjama mještana, Hrvatske vode u dopisu navode da uredno izvršavaju gospodarsko održavanje Prvog lateralnog kanala, da svake godine izvode usluge dvokratne košnje kanala i nasipa uz kanal te usluge uklanjanja nanosa iz korita po dionicama. U proljeće ove godine, stoji u dopisu Hrvatskoh voda, izvedeni su radovi uklanjanja nanosa na uzvodnoj dionici u dužini od 4 riječna kilometra.



Podsjetimo, 2016. godine između Hrvatskih voda, Splitsko-dalmatinske županije, Grada Sinja i 'Vodovoda i odvodnje Cetinske krajine' dogovoreno je održavanje kanala na način da se u isti dovodi svježa voda pumpama. Prema dogovoru, Hrvatske vode su napravile poveznicu kanala SK-29 s Prvim lateralnim kanalom te su postavljene pumpe, koje su tijekom kolovoza i rujna dovodile svježu vodu u kanal, no od toga se odustalo. Iz Hrvatskih voda odgovorili su nam da se od daljnog dovođenja svježe vode u kanal odustalo jer 'ovakav način rješavanja problema nije dao zadovoljavajući rezultat'

U Hrvatskim vodama smatraju da 'osnovni uzrok problema predstavlja nelegalno ispuštanje otpadnih voda' te da 'pražnjenje otpadnih voda iz individualnih sustava nadziru javni isporučitelji vodnih usluga putem vodnih redara'. S druge strane, iz 'Vodovoda i odvodnje Cetinske krajine' ističu da ova tvrtka ima sve potrebne dozvole da kanalizaciju iz Pročistača otpadnih voda Sinj ispušta u Prvi lateralni kanal. Za vodne redare u našem gradu nismo ni čuli.



Dakle, problem Prvog lateralnog kanala kroz Sinjsko polje neće biti riješen sve dok se ne završi Projekt Aglomeracija Sinj, čiji je dio i dogradnja Pročistača otpadnih voda na kemijski i biološki. No, projekt koji se financira sredstvima Europske unije i koji je trebao biti gotov do kraja 2018. godine, prema sadašnjim procjenama i ukoliko ne bude većih problema, mogao bi biti gotov do kraja 2023. godine.

Natječaj za izvođača radova na Pročistaču je proveden i radovi bi mogli početi do kraja ove godine, no izgradnja pročistača ne znači da će problem biti riješen. Naime, Pročistač ne može biti u funkciji prije nego se na kanalizaciju priključe sva domaćinstva s područja naselja Sinj i dijela naselja Brnaze i Glavice. Tek nakon što bude gotova Aglomeracija, bit će riješen i problem Prvog lateralnog kanala, koji nakon toga neće biti recipijent, jer će voda iz pročistača, obrađena mehanički, biološki i kemijski, biti ispušтana u rijeku Cetinu.



Mještani tvrde da se problem može riješiti u vrlo kratkom roku i bez prevelikih troškova. Predlažu da se u Prvi lateralni kanal pumpama dovede voda iz kanala koji teče kroz Donje Glavice, tzv. Slane jaruge, koju bi na jednom mjestu trebalo 'produbiti'. Ovo rješenje bi, smatraju, i u budućnosti bilo od koristi, jer bi se nakon izgradnje Aglomeracije voda iz Prvog lateralnog kanala mogla koristiti i za zalijevanje poljoprivrednih površina u ljetnim mjesecima.

Ovo je, na žalost, za sada samo prijedlog. A hoće li ga nadležni uzeti u razmatranje ili će dogovorom potražiti neko druge rješenje kako Brnažani, Turjačani i Košućani ne bi bili prisiljeni još tri godine trpjeti smrad fekalija iz cijele Cetinske krajine, ostaje nam vidjeti. Nadamo se samo kako se odgovorni ne drže one narodne 'Čekaj magarče dok trava naraste'.

